

అతుంగ సముద్ర తరంగాలవలె - గుబుళ్ళు
 అనుళ్ళయి మనస్సును కలగ బారగడుతాయి
 మనిషిని మనిషిగా వుండనీయవు నవరంద్రాల్ని
 మాని వేసినట్లు యమబాధలకి గురి చేస్తాయి
 ప్రస్తుతం, అటువంటి అవస్థకి లోనయి వున్నాడు
 తాతయ్య.

అస్తిత్వం అంచుక పాలడుగు వెంకటేశ్వర రొప్ప

తాతయ్య తలవంచుకుని నడుస్తున్నాడు. అ
 నడకలో నిశ్చితత్వం లేదు నేవళంలేదు అతని బుర్ర
 నిండా అలో చనలే గుండెనిండా గుబుళ్ళ మనసు
 మనసులో లేదు. బుర్ర గిరున తిరుగుతూవున్నది
 అలో చనలు అలో చనల్లాగాలేవు సుడిగాలుల్లాగ
 ఇట్టే వస్తాయి సంచలనం సృష్టిస్తాయి

ఈ బ్రతుకుబాటలో పయనిస్తూ వుండిన
 మనిషికి- అవస్థలు తప్పవు. బాధల బరువుల్ని
 మోసుకుంటూనే గతుకులదారి వెంబడి సాగిపోక
 తప్పదు. ఏ కీచికి, సంఘటనలు రకరకాల
 అనుభూతుల్ని అందిస్తాయి. కొన్ని తీపి గుర్తులు,
 మరెన్నో చేదుమాత్రలు బాధల్లో మునిగి
 వున్నప్పుడు, గుండెల్ని అనందంతో వూరివేసిన
 గతానుగతిక సంఘటనలు మనిషికి గుర్తురావు
 రక్తి ఇగిరిపోయి ఎరకి చోటు చేసుకుంటుంది
 ఈతిబాధలు చేసిన గాయాలు

భుజం మీద కత్తిపెట్టి గీరినట్టు నొప్పిగ
 అన్నించింది, నడుస్తున్న తాతయ్యకి
 కనిగా తన్నిన ఒక తాపా, తవతవమని రెక్కల
 చప్పుడున్నా

'కా, కా- అన్న 'కాకీగోల' చేసుకుంటూ- ఒకకాకీ
 ఎగురుకుంటూ వెళ్ళి మర్రి చెట్టు కొమ్మని ఎక్కి
 కూర్చుంది తల ఒరిగించి కళ్ళు తిప్పింది.
 వెక్కిరిస్తున్నట్టుగ

'అమ్మా! నీయమ్మ!' అనుకుంటూ బుజం మీద
 తడిమి చూసుకున్నాడు తాతయ్య ఎర్రగా రక్తం
 చేతికంటింది చురచురమంట ఒక పెద్దమనిషి
 లాగా తను తనదార్ని తలవంచుకుని నడిచి పోతూ
 వున్నాడుగదా! ఈ కాకీ కావాలని కనిగా ఇబ్బాతన్న
 గాయం ఎందుకు చేసినట్లు? అన్నిటికీ కారణాలు
 అవగతంకావు

'కా, కా కాకీ అరుస్తూ వుంది దాని కొంప
 కూలినట్టు పెరపెరలాడూ వుంది చురచుర
 చూస్తూ అదావుడి చేస్తూ వుంది గోల కాకీగోల
 తను మర్చిపోయాడు. అవును

ఈ కాకీ- గత నాలుగు దినాల్నుండి తన మీద దాడి
 చేస్తూ వుంది ఏ మూలనుండో ఎగిరినచ్చి
 తన్నుంది నెత్తిమీదో బుజంమీదనో ఒక పొట
 పొడిచి పొరిపోతుంది. ఇల్లు వదలి తను ఎక్కడికో
 పోవాలని దానివుద్దేశ్యంలాగుంది.

ఈ ఇల్లు తనది. తాత తండ్రాదులు ఇచ్చి
 పోయారు ఇంటి ముందు పెద్ద మర్రి చెట్టు దాని
 ప్రక్కనే వేసెట్టు. రెండు మానుల్లాగా అయి
 ఎత్తుగా ఎదిగి ఆకాకాన్నంటుతూ వుంటాయి. వాటి
 ప్రక్కనే పాతకాలనాటి జామిచెట్టు వుంది
 కొమ్మలకి రమ్మలు తోడిగి నిండుగా తెల్లని పూలు

Rao

పూస్తుంది ఆ పూలు నుండి గుత్తులు గుత్తులుగా జామికాయలు పస్తాయి రోజూ పోయేటప్పుడే లేక పొలంనుండి తిరిగి వచ్చినప్పుడే ఆ చెట్ల మధ్యన కాసేపు కాలక్షేపం చేస్తాడు ఆ ప్రక్కన వున్న దానిమ్మ చెట్టునిండా గుత్తులు గుత్తులుగా దానిమ్మకాయలు, పళ్లెలు త్రవ్వి, ఎరువువేసి నీళ్ళు పెడతాడు ప్రతీ పువ్వునీ, పిండెనీ రోజూ చూపులో తడివి ఆశీర్వదిస్తాడు అవి పెరిగి పెద్దవయ పక్కానికీ రావాలని ఆశిస్తాడు ఆ ప్రక్కనే జాగావుంటే మడులుకట్టి టమాటా మొక్కలు నాటాడు రెపరెపలాదూ ఎవుగా ఎదిగి వచ్చి అవీ కాయలు కానాయంటే మొక్కల మధ్యనా, చెట్ల క్రిందా పని చేస్తున్నప్పుడు అనిర్వచనీయ మయిన ఆనందానికీ లోనవుతాడు తాతయ్య

మర్రి చెట్టుపైన, వేప పుక్తము మీదా రక రకాల పక్షులు తిప్ప వేసాయి చిలకలు, కాకులు, పత్రంగి పిట్టలు, పిచికలు చేరి కల కలారావాలు చేస్తాయి ఉడుతలు చెంగు చెంగున కొమ్మమీద నుండి కొమ్మమీదికి గెంతుతూ కీచు కీచుమని ధ్వనులు చేస్తాయి అంతవరకూ బాగానే వుంది కానీ, వాటి ముచనప్పపు పనులే తాతయ్యకి తలనొప్పిని తెచ్చిపెట్టాయి

బాగా తయారయినాక బుడ్డిడు జామికాయల్ని, తడ్డిడు దానిమ్మ పళ్ళనీ, మూడిడు రకరకాలయిన కూరగాయల్ని మోసుకుని వెళ్లి పట్టుంలో కాపురం వుంటున్న కూతురికి ఇచ్చి రావాలన్న- తాతయ్య కోరిక భగ్న మయినప్పుడే- బాధ అన్నిస్తుంది. ఆపేక్షలు ఆల్ని శిస్తాయి, భంగపడినప్పుడు కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఇది ఇట్లాగే కొనసాగుతూ పస్తున్నది విధ్వంసకారం!

జామిపిండెలు గుట్టలు గుట్టలుగా రాలి నేలమీద రాసులవుతున్నాయి. అంతెకాదు చెట్టుని పున్న జామికాయలు దానిమ్మ పండ్లా- అన్నింటికీ తొర్రలే 'చిలకలు పూకుపు' చిక్కుడు పాడుకి పూసిన తెల్లని పూత కర్మశింగా త్రివివేయబడి నేలపాలవుతుంది పుడతలు ఆ వెధవపని చేసి ఏం పాముకుంటాయో తెలియని ఎర్రరంగు వచ్చిన టమాటాల్ని బ్రతకనీవు చుంచులు పాడుల్ని కాయల్ని కొరికి పెడతాడు

'ఈదిమ్మా కడుపుమాడ! ఏమొచ్చింట్లో వీటికి' అని తిట్టుకుంటాడు అరిష్టం మాత్రం ఆగదు సాగిపోతూనే వుంటుంది బాధగా అన్నిన్నో యిది

'ఏయ్! ఏయ్!' అదిలిస్తాడు పుడతలు బురు బురున పాకీ వేపకొమ్మల చివర్లకు వేరి దొంగ చూపులు చూస్తాయి పక్షులు రెళ్ళిల్ని టవటవలాడిస్తూ ఎగిరి పారిపోతాయ్ కాని ఏం లాభం? కొన్ని నిముషాల్లోనే మరల తిరిగివస్తాయి అంతామామూలే! విధ్వంసకారం ఆగదు!!

'కా' కా- గొంతు ఆరుకు పోయేటట్లు అరుస్తూనే వుంది వీవు మంటగా వుంది చర్మం పొడిచిన కాక ఏమచిడు అంటూ వుంది 'నీయమ్మా!- పంగి రాయి తీసుకుని వెసరాదు

ఎగిరి అంతమారం వెళ్లి- వెంటనే తిరిగివచ్చి యధాస్థానంలో వాలి, అరిచి గొప్పసాగింది, కాకీ 'ఎందుకునాన్నా? వాటితో నీకు గొడవ?'- అనేది కూతురు, కాపురానికీ వెళ్ళక ముందు 'పాపం' దిక్కులేని పక్షులుగదా' అని జాలివడేది వాటిమీద 'దిక్కులేని పక్షులేగాని నా ప్రాణానికీ రాక్షసు లాగా దాపురించాయి - గొణిగోవారు, తాతయ్య 'నాన్నా' నోరులేని కీపుల్ని దయగా చూడాలి మనం అని వాదించేది

'అమ్మా చూడు పూతల్ని తెంపేస్తున్నాయి పండెల్ని రాలి పారేస్తున్నాయి మొక్కల్ని కొరికి వాట్ని చంపేస్తున్నాయి ఇవేం కీపులే బాబూ? ఇవన్నీ పూర్వజన్మలో రాక్షసులయి వుండాలి' 'పోన్నే నాన్నా! వాటికి ఆకలి వుంటుందిగదా! ఆ మిగిలించేమనది ఏం చేస్తాం?'

ఇట్లా ప్రతీదానికీ వాట్ని వెనకేసుకుని వచ్చేది కూతురు తను చిందులు వేసేవాడు వాదనలు చేసేవాడు కానీ- చిట్టితల్లి వాదనలని లోలోపల్లె మనస్సుల్నిగా అమోదించేవాడు. ఆనందించేవాడు పిచ్చవాదనలు పైపైనే

బిడ్డ అల్లాడు ముద్దుగా పెరిగింది కళ్ళల్లో పెట్టి పెంచుకున్నారు ఇంటికి ఎన్నో కళా కాయలు తెచ్చింది పదహారేళ్ళపాటు ఇంటిల్లెపాటికి ఆనందం పంపిపెట్టి, పెళ్లి చేసుకుని నిర్దయంగా అత్తవారింటికి తరలి వెళ్లింది ఆ తర్వాత పుట్టుకుని వచ్చాడు వంశోద్ధారకుడు వాడు చిచ్చరపిడుగు ఒకచోట కచ్చిలవడు మాటలు కోటలు దాటుతాయి అంతా తాత పోలిక

కూతురు అత్త మామలు మంచివారే కానీ- అతనే! అతని బుద్ధి మంచిదిగావు వార్లలు వచ్చాయి తర్వాత- అందువలన అదొక అందో శన తన కష్ట సుఖాల్ని ఎవరికోనూ, చెప్పుకోదు కూతురు అడిగినా పెడవివిప్పి బయట పడదు భూదేవిని తలుపుకు తెస్తుంది వాళ్ళ ద్వారా వీళ్ళద్వారా విని- గుండెలు మండి సెగలు గ్రక్కతాయి అతను- ఏ నాడూ ఎవరికీ బయపడిందీలేదు దేనిగురించి బాధకి లోనయింది లేదుకాని ఈనాడు కూతురు గురించి-

'నాకేమిటి తక్కువ? నా అంతటివాడు ఎవడు?'- అని ఎర్రవీగిన అతని ఉక్కు గుండె బీటలువారింది 'అతను రాక్షసుడు దేవతలాంటి కూతుర్ని తెల్ల అతనిదిచ్చి గొంతుకోకాము' అని ఏదేదీ తాతయ్య భార్య గుండెల్ని కోసే బాధ

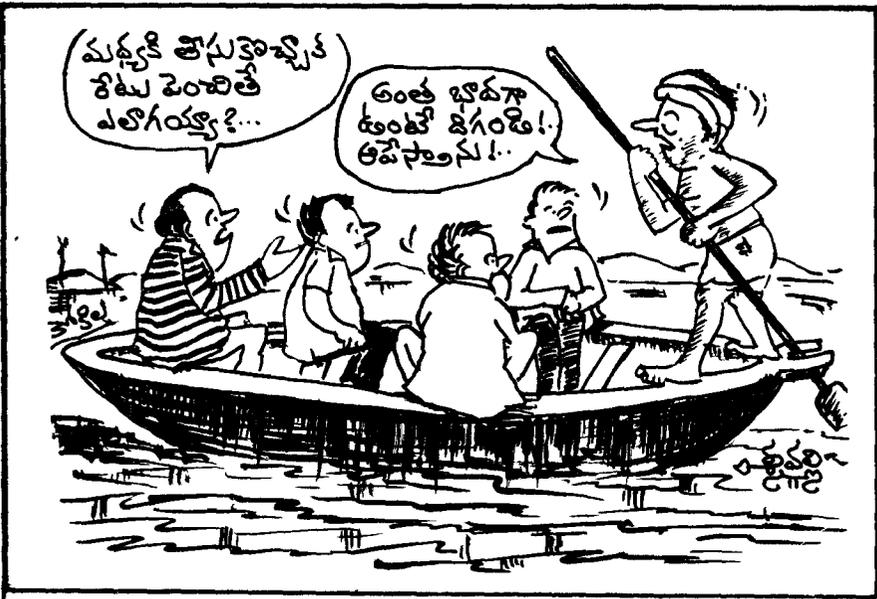
'వాడ్ని నరుకుతాను' అని శివాలు ఎత్తే వాడు తాతయ్య, పుగ్ర నరసింహుయి 'వాల్ని పూరుకోండి ఏమిటా మాటలు? ఎవరన్నా వింటి నవ్వుతారు' అని హెచ్చరించేది భార్య కడుపులో ప్రజ్వలించుతున్న అగ్ని పర్వతం లాగా గొడగొడ ఉడికి పోయేవాడు తాతయ్య చాదతో బరువుగా క్రుంగిపోయేవాడు కన్నపేగులు అరితో మెలిదిరిగి పోయేవి

ఆ మధ్య కూతుర్ని చూసినానానని వెళ్ళి

ముసలావిడ- గుండెలు బాదుకుంటూ మర్నాటికి తిరిగి వచ్చేది లబలబలాడేది కన్నులు కడవలుగా కోకించేది 'ఏమే! ఏమయిందే!' అని అడిగితే, ఏచిగా చూస్తూ,

'అమ్మాయిన్నూకాగా! అయ్యో! అయ్యో! అయ్యో! అని మెత్తుకునేది ముక్కు పీడుకునేది 'ఇక్కడ వుంది చచ్చి- నే కెట్లా చూసినదే?' వెళ్లి చూసి వచ్చిందానివి' సువ్యగదా! అమ్మాయి ఎట్లా వుంది? బాగానే వుందిగదా! సుబంగా కాపురం

హాస్యంలో చర్చారట తొలికాస్తు. వస్తూ హాతూ వుండే నొప్పులు కాస్తు అయ్యేదాకా అక్కడే వుంచమన్నారట దబ్బకావాలని బావమర్రి వచ్చాడు అప్పుచేసి అతనికి దబ్బు ఇచ్చి పంపాడు ఎంత ఖర్చయినా ఫర్వాలేదు తల్లీ బిడ్డా క్షేమంగా గండం గడిచి బయటపడే అదే పదివేలు- క్షేమంగా ఇల్లు చేరితే అంతకంటే ఇంకా ఎం గావాలి?

చట్టున ఎగిరివచ్చి నెత్తిమీద ఒక్కటోటు పొడిచింది, పొడిచి, ఎగిరి వారిపోయి చెట్టు ఎక్కింది కాక.

'అమ్మ దీనమ్మ!' నెత్తిమీద తడుముకున్నాడు తాతయ్య నొచ్చి

దీనికి బుర్రలేదు బుద్ధిలేదు ఎందుకు ఇట్లా తన వెనకాల్చి పది బాధపెట్టా వుంది? దానికి తనం అపకారం చేశాడు!? అకారణమయిన ఈ దీనిదమ్మ చేష్టలకి, బ్రతుకులో ఏమాదాన్ని నింపే విధి చెయ్యాలి, కారణాలు కనుక్కునే కథానాయకు డెవరు? విప్పి చెప్పగల వేదాంతి ఎక్కడ? దుర్వారని పట్టుకుని మొన్న ప్రాద్దు హోయాక తాతయ్యని వెదుక్కుంటూ, కూతురు అత్తవారింటి నుండి మనిషి వచ్చాడు ఆ పూర్వో ఎన్నో తగాదాలు ముతాల్లు అనేక కక్షలు ఘర్షణ జరిగిందట వాళ్ళూ పీళ్ళూ ఎగబడి కొట్టుకున్నారు. కర్రలతో బరిసెలతో బాదుకుని, పొడుచుకున్నారు. ఆ దెబ్బలాటలో- ముందు నిలబడి పోరాడిన- అల్లుడు దారుణంగా పొడిచి చంపబడ్డాడట! తాతయ్య నెత్తిమీద పదుగుపడింది. నెత్తి నోరు కొట్టుకుంటూ ఆ మనిషి వెంటబడి వెళ్ళాడు. దహన సంస్కారాలు అయ్యేవరకూ వుంది, నెత్తిమీద తుండుగుడ్డ వేసుకుని నీరసంగా తిరిగివచ్చాడు నడుం విరిగినట్టుయింది. ఇంకా ఎందుకు ఈ బ్రతుకు? అయిపోయింది. అంతా అయిపోయింది ఇది ఇట్లా ఎందుకు జరుగుతున్నదో తెలుసు 'కుంటానికి బుర్రబద్దలుగొట్టుకున్నంత లోపల్నే అంతా జరిగిపోయింది కూతురు పసుపు కుంకు మలు మానిపోయాయి

చేసుకుంటూ వుందిగదా?'

'వ్వి! అన్నిసంబరం లాగా అయి పోయిందండి- అని ముక్కు చీదుకుంది అమె. శోక తపన అయి కళ్ళి వెంట కడవలతో కన్నీరు కార్చింది. రెండు దినాలు మంచం వచ్చింది. అన్నం నోట బిట్టలేదు. కచ్చిలాగ పడివుంది.

'ఎందుకెట్లా గయిందని సువ్వు అడగలా? మనలో పం ఏమిటంట!'

'అడిగాను'

'సురి ఏమింది?'

'ఏమి చెప్పాడు. చుట్టు ప్రక్కల వాళ్ళు చాటుగా మాటుగా చెప్పారు నాకు. అల్లుడు దాన్ని రాచి రంపాన పెట్టాడట!- వుత్త పుణ్యానికేనట ఇధేమన్నా న్యాయంగా వుందా?'

'వాడు అదేం మనిషి? వాడ్ని చంపుతాను- కళ్ళు ఎర్రగా అయి రోద్రమూర్తి అవుతాడు

'హవ్వ! చాల్తే పూరుకొంది ఆ నోరు ఏం నోరు? అవతలి మనిషి ఎవరనే- మీరు మాట మాటకీ చంపుతా అని అంటారు?'- అని తీక్షణంగా చూస్తూంది అమె. అతను చల్లబడి కూలబడవలసి వస్తుంది. కానీ- గుండెల్లో అక్రోశం ఎగసిపడుతుంది మనసు రంపపు కోతకి గురవుతుంది. చేతగానితనంతో, పిడికిళ్ళు బిగుసుకుంటాయి ఏదో చెయ్యాలని అనిపిస్తుంది ఏం చెయ్యాలో తోచదు. చెయ్యకుండా వుండాలన్నా మనసు పూరుకోక ఏం చెయ్యాలన్నో తేలియదు విధి జీవితాల్లో అదే చెలగాటాలు, బ్రతుకు బాటలో భరించలేని గతుకులుగా తయారవ వచ్చని- సులువుగా సాగే ప్రయాణం సమయంలో జీవుడి కన్నించదు గాలిలో చల్లని పిల్ల తెమ్మెర తేలివచ్చింది. ఎంతదయ!

వ్యధిత మనస్సు నేలని, పులికింప జేస్తూ ఎరుజల్లు రాలింది. ఎంత ప్రేమ!- చల్లని వార్త! కూతురు నీళ్ళు పోసుకుందని కబురువచ్చింది ముసలామె వెళ్లి అత్తవారింటి దగ్గర్నుంచి

అన్విత్యం అంచున

కూతుర్ని తీసుకుని వచ్చింది ఇంటికి కళ వచ్చింది- బ్రతుకులో వసంతం తోంగిచూసినట్లు ముసలామె సంబరం చెప్పనలవికాదు బంది గట్టుకుని- పట్నం డాక్టరు దగ్గరికి తీసికెళ్లి చూపించారు బాగా ఖర్చుపెట్టి మందులూ టానిక్కులూ, పళ్ళూ, ఫలాలూ కొన్నారు. కళ్ళల్లో పెట్టుకుని మాసుకున్నారు కూతురు తమ కళ్ళి ఎదుటవుంటే అదే పదివేలు. మరల బ్రతికి బట్టగడ్డిన బ్రతుకు తీపి పది దినాలకే కూతురు వళ్ళు చేసింది. నిగ నిగలాడింది. లక్ష్మిలాగ ఇంటికి నిండుదనం తీసుకుని వచ్చింది. ఇంట్లో సంతోషం పండించింది. ముసలామెను పట్టుకోవటానికి పగ్గాలే లేవు కొడుకు అనందంతో చిందులుచేస్తూ ఇంట్లోనూ బయటూ, తిరిగాడు తాతయ్య సంగతి చెప్పనే పనిలేదు! కూతుర్ని పదిలిపట్టాడు

ఒకరోజు రాత్రివేళ అతన్ని- భార్య నిద్ర లేపింది. ఆదుర్దాపడ్డా

'లేపండి లేపండి మిమ్మల్నే-'

'ఏమిటి?'

'త్యరగా లేపండి' అమ్మాయికి నొప్పులు వస్తున్నాయండి

వాపకీ నొప్పులు వస్తున్నాయా?'- చివ్వున లేచాడు

'అవును వెంటనే పట్నం తీసుకెళ్ళాలి. తమ్ముడికి కబురంపాను మీరు వెళ్ళి కీతగాడ్ని తోలుకురాండి' వెళ్ళింది. వెళ్ళింది, అమె తరిమింది అతను పరుగులు పెట్టి, చీకట్లో పోయి. కీతగాడ్ని పిల్చుకువచ్చాడు బావమర్రి, భార్య కలిసి, బందిమీద అమ్మాయిని డాక్టరుదగ్గరికి పట్నం తీసుకు వెళ్ళారు నేనూ వస్తానని గొడవపెట్టి కొడుకూ వాళ్ళతో పోయాడు చివ్వురమిదుగు. అక్కంటే ఎంతాపేక్ష!

అది జరిగి పది దినాలయింది అందోళన తల్లడిల్లింపులు! ఏమవుతుందో? కూతుర్ని

అమె- చావు బ్రతుకుల్లో పట్నంలో పడివుంది ఈ విషయం ముసలామెకి తెలియాలి, కడుపు చెరువయిపోయి, గుండెలు పగిలి పోగా, మూర్చిపోతుంది, చచ్చి పోతానంటుంది. ఎందులోనన్నా దూకి చచ్చిపోవాలనే- తన ప్రయత్నం- అలోచన, ఇప్పటి పరిస్థితి ఇదీ తాతయ్యకి జీవితంలో ఇటువంటి పరిస్థితి ఎదురుకాలేదు అంత క్రితం ఇల్లు చేరి- ఎన్నడూలేనిది- చిన్న పిల్లవాడిలాగా వలవలా ఏడ్చాడు కంటికి తల ఒక కడివెడుగా కన్నీరు కారింది. గుండెలు రగిలి అగ్ని పర్వతపు సెగల్ని పోగలనీ వెలిగక్కాయ్ మనసు ముక్కలూ చెక్కలు అయి చిన్నాభిన్నమయింది నవరంధ్రాలు మూపి చేసినట్లు గిలగిలలాడాడు అకలి దప్పులు మరిచి పోయి చెప్పివాడిలాగా ఇంటి చుట్టూరా పొలాల వెంబడి తిరిగాడు చచ్చిపోవాలని చాలా చాలా అలోచనలు చేసాడు కాని చాచింపం చల నవలేదు

ఇంకా ఆ అలో చనా చావలేదు.

కన్నుమని- మరలా కనిగా పొడిచి ఎగిరిపోయింది కాక ఆటగా వున్నట్టుంది దానికి నెత్తి మీదా, బుజాల మీదా కాక చేసిన ఎన్నో గాయాలు ఆ పోటులకి వళ్లు పచ్చి పుండులాగ అయింది నొప్పులు

పళ్లు కొరుకుతూ కనిగా తలవెత్తి చూసాడు తాతయ్య పరీక్షగా పదే పదే చూసాడు ఎత్తున, వేపచెట్టు కొమ్మల సందున- ఎందువుల్లలతో కాక కట్టిన గూడు- అతని కళ్ళబింది

'ఓహో! ఇదా సంగతి! ఇప్పుడు దీని అంతు చూస్తాను అనుకుని- ఇంట్లోకి పోయి పాదవాటి కర్ర చేతికి తీసుకున్నాడు ఆ గూడుని కూల్చివేస్తే- దిక్కులేని పక్షిలాగ అయి అదే వేరే చోటు చూసుకుంటుంది తెక్కకుదిరి- చెట్టు చేమల్చు పట్టుకుని అదే పోతుంది- అన్న నిర్ణయాన్ని, పచ్చి వేపచెట్టుని పట్టుకుని పైకి ఎగబ్రాకాడు కోతిలాగా

'కాకా కాక, గోల బెట్టూ- అతని చుట్టూ ఎగురనాగింది ముక్కుతో, గోళ్ళతో- అతన్ని పొడవాలనీ, గీకాలనీ, గిచ్చాలనీ ప్రయత్నించింది కర్రపిప్పుతూ- మొండి పట్టుదలతో- కొమ్మలపైకి ఎగబ్రాకాడు తాతయ్య కళ్లు కోపంతో ఎర్రగా అయ్యాయి నరాలు కనితో బిగుసుకున్నాయి పట్టుదలతో పైకిపాకి వెళ్లాడు కర్ణ కరోరంగా ఆరుసూ- కాక ఎగిరిపచ్చి నెత్తిమీద తన్ని పోయింది

'ఇవ్వాలే నీ అంతు చూస్తానే లం. ద' అని పళ్లు పటపటా కొరికాడు తాతయ్య కాక అతన్ని వదిలిపెట్టలేదు గోలగోలగా అరిచి గిపెద్దూ అతని చుట్టూ తిరుగుతూ వుంది తాతయ్య- తన పట్టుదలను వదిలిపెట్టలేదు వేపకొమ్మల్ని పట్టుకుని కోతిలాగా ప్రాకుతూ పైకివెళ్లి కాకగూడుని సమీపించాడు కర్రను ఎత్తి పట్టుకుని- కొమ్మల సందున కూర్చుని- గూడును కూలద్రోయటానికి వుపక్రమించాడు. రెండు చేతుల్తోనూ, కర్రని ఎత్తి పట్టుకుని- బలం అంతా కూడతీసుకుని-

అతని చూపు గూడుమీద పడింది, ఆ క్షణంలో ఆ గూట్లో ఆ పుల్లల సందున కకారవాయి చేస్తూ రెండు కాకిపిల్లలు చిన్ని చిన్ని పిల్లలు! ఇంకా రెక్కలు సరిగా విచ్చుకున్నట్టులేదు! నల్లగా చిన్ని ముండలు! పాపం! ఇప్పుడు గూడుని కూలగొడితే-! అది రాల్చి నేలనుబడితే!

అంతెత్తు మీంచి ఆ పసికూనలు క్రిందపడి- ప్రాణాలు పోతాడు గిలగిల్లాడి చస్తూ

'అయ్యో! వద్దు నాన్నా! పాపం!'- కూతురు, చెవిలో చెప్పినట్టుయింది, బ్రతిమాలూ, ఆశ్చర్యంగా అటూ ఇటూ చూసాడు ఎవ్వరూలేరు అంతా తన భ్రమ! చక్రంలాగ ఈ ప్రపంచం క్షణ క్షణమూ తిరుగుతూ మార్పులకి లోనవుతూ వుంది! అందువలన ఇక్కడ ఎట్టిదీ ఏదీ క్షాతంకాదు

దీవుల్ని భ్రమల్లో ముంచి, సుఖదుఃఖానుభూతుల్ని విడిగా పంచటం- ప్రపంచ రంగ స్థలి మీద విధి ఆడిస్తున్న నాటకం 'నేను' అన్నది అసలు నీవుగాదు 'నాది' అన్నది నీదిగాదు వాస్తవ మెట్లా వుండగా- ఒక అర్థకపు తెలివితేని పక్షిమీద నీకీ పంతమేలే? కార్యణ్యంతో, పట్టుదలతో గూడును కూల్చి- నువ్వు ఏమి సాధించదలచినట్టు?- అని ఎవరో ప్రశ్నించినట్టు అనిపించింది

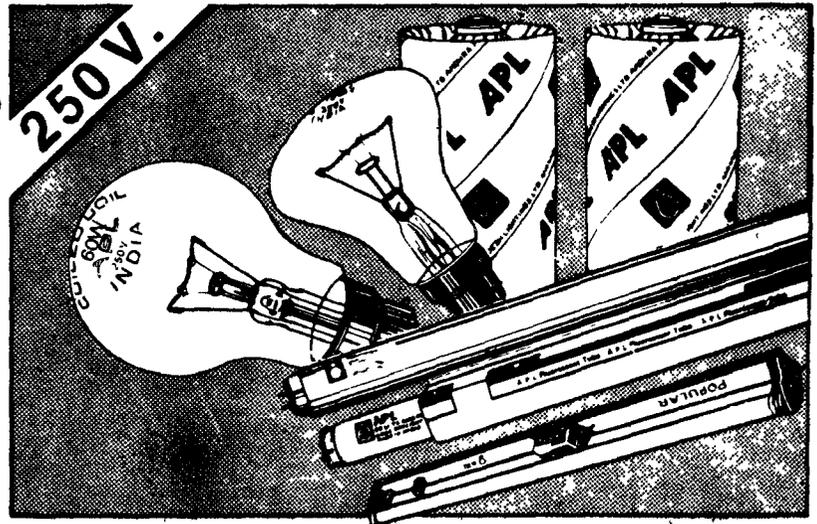
'కాకా- కాక గిజగిజలాడూ, గింగరాలు తిరుగుతూ, గోలగోల చేస్తూ అతని చుట్టూ ఎగురుతూవుంది భయంగా, అరిగిగా, నిస్పృహయ ముగా, వదుపుచూసి, బలంగా కర్రతో ఒక్కబాదు బాదాడు రాక్షసంగా అది గురితప్పి, ఆ వేపకొమ్మమీద, బరుగుతూ, గూడుని సమీపిస్తూ- పిల్లల్ని మ్రొంగివేయాలన్న ఆనందాతిశయంతో, బరబరా పాకుతూ వున్న పాముతల మీద ఆ వేటుపడి విపదీవి అయిన సర్పం లుంగలు చుట్టుకుని నేలమీద పడింది గిలగిలా కొట్టుకుంటూ. ఇతన్ని, విదో తెల్సినట్టుయింది ఆశ్చర్యంతో నోరు వెళ్ళబెట్టి- కాసేపు ఆలాగే చూసి- లజ్జతుడై తలవంచుకుని చెట్టు క్రిందకి వచ్చాడు తాతయ్య గిలగిల్లాడి చచ్చింది పాము

సర్ప కళబరాన్ని కర్రతో ఎత్తి దూరాన్ని, వినరివేసాడు 'కాకా చెట్టుకొమ్మ మీద కూర్చుని గోల పెట్టూవున్న

APL ఎ.పి. లైటింగ్స్ వారి విశిష్ట ఉత్పత్తులు ...

- ★ బల్బులు
- ★ స్టోరసెంట్ ట్యూబులు
- ★ ఫిట్టింగులు
- ★ చోకులు, స్టార్లర్లు

నమ్మకానికి, నాణ్యతకు,
సరసమైన ధరకు,
సాటిలేనివి

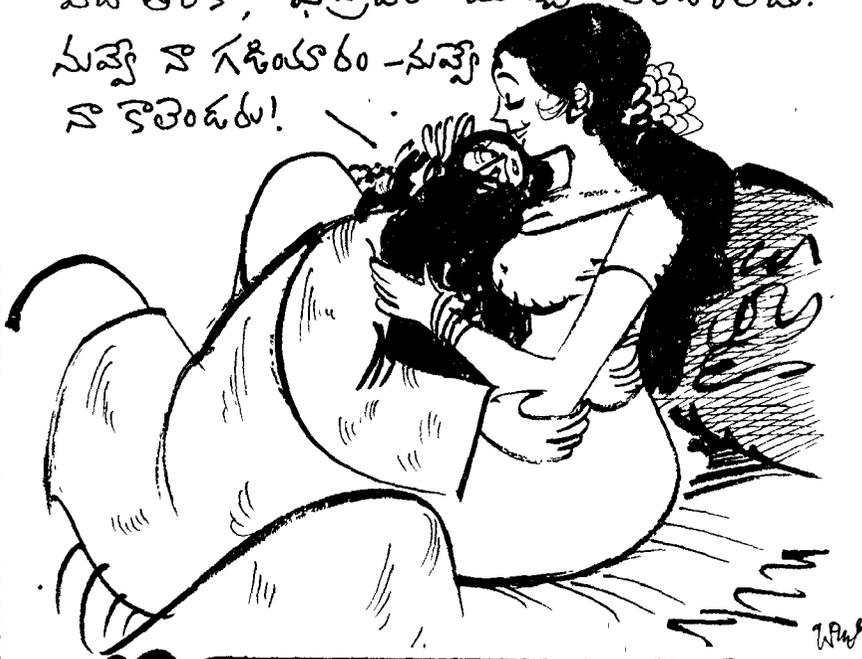

నిజమే! అందమైన గృహానికి
మరింత శోభ కూర్చే అలంకారం!!

ఆంధ్రప్రదేశ్ లైటింగ్స్ లిమిటెడ్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామికాభివృద్ధి
కార్పొరేషన్ కు అనుబంధ సంస్థ)
నారాయణగూడ, హైదరాబాద్-29.

భావేమనాపద్యాలు

నువ్వు పగలటాటి, పగలూ తొత్త్ర, పగటాటి తొత్త్ర
 పజా తొత్త్ర, స్మితవహ మాతృ తొత్త్రం తాను!
 నువ్వే నా గళియారం - నువ్వే
 నా కౌతంబు!

శ్రీ

పగలు రేయి మఱిచి భావంబు మఱిచియు
 తాను నేననియెడ తలపు మఱిచి
 యుండు నట్టివాడె యుత్తమ యోగియో
 ఎశ్వదాభిరామ వినురవేమ

కాక గొంతులో - కృతజ్ఞత నిండివున్నట్లు అనిపించింది బుడ్డి కర్మానుసారణి కార్యకరణ సంబంధాలు సాపేక్షకాత అయినా ప్రయత్నంలేని అవలోకన వివరంగా అనిపించదు విశదముకాదు విషయం. కృషి కొరవడినప్పుడు.

'కాకా అని- బాటా చెప్పన్నట్లుగా అరిచి- కాక ఎటోగాని ఎగిరిపోయింది. జామిచెట్టు క్రింద నేల మీద గుట్టలు గుట్టలుగా- పందెలు కొరికివేసిన కాయలూ దానిమ్మ జెట్టునవున్న కాయల్నిండా తొల్రలు! వుడుతల ఆగదాలకి రాలి నేలపాలయిన టమాటా పందెలు, పాదుల మొదళ్ళల్లో పందికొక్కలు త్రవ్విన కలుగులు త్రొవిన మొదళ్ళు. ఆకులూ అక్కడే నిలబడి- ఆ విధ్వంసకాండని గమనిస్తూ కొన్ని నిమిషాలు

అస్తిత్వం అంచున

నిస్సహాయంగా చూసాడు నలువయిపులా- తాతయ్య నిట్టూర్పుడు

నాన్నోయ్! నాన్నా! నేను వచ్చేశానే! గావుతే గేటు తీసుకుని కుర్రాడు బాణంలాగ వచ్చాడు కొడుకుని చూసి- తాతయ్య ప్రాణం లేచివచ్చి నట్టయింది! అతని చూపుల్లో ఊపం- తెరిగి తొంగిచూసింది. చెదిరిన జాబ్బుతో లాగుఫెక్కి ఎగలాక్కుంటు నిలబడ్డ కొడుకు నెత్తిని అవ్యాయంగా స్పృశించి-

'ఏంబ్రా బాబూ! ఎట్లా వచ్చావు?'- అని అడిగాడు తాతయ్య.

'నేనా?' నడిచే వచ్చేశాను'

'నాన్నా! అక్కకి ఎట్లా వుందిరా? అమ్మ ఏమంది? మామయ్య ఎప్పుడు వస్తాడూ?'

'అది తర్వాత చెప్పతారే నాక్కళ్ళ అయిదు రూపాయలివ్వవా? సినిమా చూస్తానూ-'

'అక్కకి పురుడయిందా? అక్కడ అంతా ఎట్లా వున్నారు?'

'అమ్మా! నేన్నెప్పుడో నా కయిదు రూపాయలివ్వందే నేనెందుకు చెప్పతానూ' ఎలుకకి చెలగాటం పిల్లికి ప్రాణ సంకటం! రెండూ భ్రమకి లోనయిన ఊపులే! అవసరాలకి బానిసలయి విధ్వంసనకుపత్రమించ గలిగినవే, వీలునిబట్టి.

'వెధవా! ఈబృగల గొడతాను చెప్పతావా, చెప్పావా?'- గర్జించాడు.

వాడు ఏడ్చు లంకించుకున్నాడు.

'మరే అక్కకి బాబు పుట్టాడు ఈ సంగతి నాన్నకి చెప్పి నాన్నని వెంటనే తీసుకురా- అని అమ్మ పంపితే కష్టపడి నడిచివస్తే- కొడతానంటావా, నాన్నా? ఏవే'

'అక్కా బాబూ కులాసా వున్నారా?'- స్వరంలో రుద్దత తాతయ్య కరిగిపోయాడు.

'కులాసాగానే వున్నారని చెప్పమందిలే అమ్మ. ఆ ఆ...'

'సరే- అట్లాగే ఇస్తాగాని పూర్కారా మా నాన్నగదూ నీళ్ళు పోసుకుని నువ్వు బట్టలు మార్చుకో ఈలోగా నేను అన్నం వండుతాను. అన్నందినే- అక్కడగ్గరకి పోదాం'

'నాకు అయిదు రూపాయలివ్వాలి మఱి...'

'అట్లాగే లేరా ఇస్తానన్నామేగా.

'నిజంగా ఇవ్వారీ- వుత్తి గ్రకాదు..

తాతయ్యకి నవ్వు వచ్చింది.

'నిజంగా ఇస్తాలేరా. బుద్ధాడివి . కష్టపడి అంతదూరం నడిచి- మంచి కబురు తెచ్చావుగదా' అని- కొడకుని వెయ్యి పట్టుకుని లోపలికి నడిపించాడు. కొన్ని గంటల క్రితం చచ్చిపోదామను కున్నాడు తను చస్తే వీడి గతంగాను?

చల్లని గాలి తెప్పర పీచింది

'కాకా' ఎక్కడినుంచో ఆహారం తీసుకునివచ్చి నోటికి అందిస్తూవున్న తల్లి కాకిని చూసి ఆనందంతో కాకి పిల్లలు హడావుడి చేస్తున్నాయి

అతని మనస్సు తేలికగా అయింది సంతోషపు చిగుళ్ళు వేసింది

అందివచ్చిన తాత్కాలికమయిన ఆనంద తరంగాలలో మునిగిపోయి వుచ్చితబ్బిబ్బయిన అతని మనస్సు- ముందు ముందు ఎదుర్కొనవలసిన పున్న కఠోర సమస్యల అస్తిత్వాన్ని విస్మరించింది. తరతరణాన.

చేదు గతాన్ని లోతుల్లో పాచి- అయోమయంగా అనిపించగా, విషమ భవిష్యాన్ని విస్మరించి- అగమ్య గోచరమయినందున, కొద్ది అనందాన్ని అందించిన వర్తమానాన్నే స్మరించుకుంటూ వచ్చానికి, ప్రయాణ సన్నాహాలు చేసుకోనటాన్నిగాను వుపక్రమించాడు అతను!